

**Trollhättans
Stad**

Revisionsplan 2022

Trollhättans Stad

Antagen 2022-04-27

Revisionsplan 2022

1. Uppdrag

Revisionens uppdrag är att granska all verksamhet i kommunen. Det innebär att revisorerna prövar om verksamheten sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredställande sätt samt om den interna kontrollen är tillräcklig. Granskning sker också av att verksamheternas redovisning upprättats i enlighet med lagstiftning och god redovisningssed, det vill säga att redovisningen ger en rättvisande bild av kommunens resultat och ställning.

Den granskning som genomförs syftar ytterst till att ge de förtroendevalda revisorerna underlag för bedömning av om nämnder, styrelser och enskilda politiker ska beviljas ansvarsfrihet. Dessutom är granskningen ett underlag för uttalandet om tillstyrkande eller avstyrkande av att årsredovisningen godkänns.

Revisionsarbetet bedrivs i enlighet med kommunallagen, reglementet samt God revisionsssed¹. Vidare beaktas de rekommendationer som SKYREV² utger.

Revisorerna ska årligen granska verksamheten inom nämndernas verksamhetsområden i den omfattning som följer av God revisionsssed. Granskning ska ske på samma sätt i kommunala bolag och stiftelser genom de lekmanrevisor/valda revisorer som utsetts.

Revisorerna ska dessutom bedöma om resultaten i delårsrapporten och årsbokslutet är förenliga med de mål fullmäktige beslutat om i budgeten och planen för ekonomin under perioden.

Revisionsplanen kan komma att uppdateras under året mot bakgrund av förnyad bedömning utifrån risk- och väsentlighetsanalysen.

2. Risk- och väsentlighetsanalys

Förslag till revisionsplan baseras på genomförd risk- och väsentlighetsanalys. Analysen av risk och väsentlighet utgår från revisionens syfte. Analysen startar med att fastställa väsentliga verksamhetsområden inom respektive nämnd och styrelse. Väsentliga verksamhetsområden är de som kräver en stor andel av resurser och vars mål och uppdrag i hög grad bidrar till styrelsens/nämndens ändamål. I risk- och väsentlighetsanalysen tas följande områden upp:

- ▶ Lagstiftning och andra regelverk som styr verksamheten.
- ▶ Omvärldsanalys och jämförande nyckeltal per verksamhet.
- ▶ Fullmäktiges mål, riktlinjer och uppdrag till styrelse och nämnder.
- ▶ Föreskrifter för verksamheten.
- ▶ Tidigare års granskningar.
- ▶ Revisorernas kunskap om verksamheten och dess omvärld.
- ▶ Styrelsens och nämndernas egen analys, värdering och hantering av risker samt intern kontroll.

¹ Innebörden av God revisionsssed i kommuner och landsting är dokumenterad i skriften ”God revisionsssed i kommunal verksamhet 2018” utgiven av Sveriges Kommuner och Regioner (SKR).

² Branschorganisationen Sveriges Kommunala Yrkesrevisor (SKYREV) är ett etablerat nationellt forum för yrkesrevisionen i Sveriges kommuner och regioner. SKYREV beslutar om styrande dokument så som rekommendationer och vägledningar som fungerar som stöd till de sakkunniga inom olika aktuella områden.

Revisorerna dokumenterar risk- och väsentlighetsanalysen i ett samlat dokument. De identifierade riskerna utifrån analysen bedöms baserat på sannolikhet och konsekvens.

För granskning av räkenskaper av nämnder och styrelse utgår granskningen från en separat risk- och väsentlighetsanalys. Därefter väljs en optimal granskningsansats med inriktning på finansiella flöden och/eller substansgranskning av enskilda poster. Denna genomförs av sakkunnigt biträde.

3. Verksamhetsrevision

Grundläggande granskning 2022

Kommunrevisionens uppgift är att ge kommunfullmäktige underlag till den årliga ansvarsprövningen. Enligt kommunallagen 12 kap. 1 § ska revisorerna årligen granska all verksamhet som bedrivs inom nämndernas verksamhetsområden i den omfattning som följer av God revisionsord. Begreppet all verksamhet avser enligt God revisionsord den verksamhet som bedrivs inom styrelsens och nämndernas ansvarsområden.

Enligt God revisionsord 2018 ska den grundläggande granskningen ge underlag för att bedöma styrelsens och nämndernas styrning, uppföljning och kontroll, säkerhet i redovisningssystem och rutiner samt måluppfyllelse. Enligt God revisionsord handlar den grundläggande granskningen bland annat om frågor avseende hur styrelse och nämnder har:

- ▶ Tolkat mål och uppdrag från fullmäktige och brutit ned dessa så att de fungerar som styrsignaler till verksamheten
- ▶ Gjort en egen riskanalys
- ▶ Uppföljning och rapportering av verksamhetens resultat samt beslut om åtgärder vid eventuella avvikelser
- ▶ Ekonomistyrning samt ekonomisk uppföljning och rapportering
- ▶ Ett systematiskt arbete med sin interna kontroll avseende såväl verksamhet som redovisning
- ▶ Tydliga beslutsunderlag och protokoll

Syftet med den grundläggande granskningen är att ge revisorerna underlag för ansvarsprövningen genom att översiktligt granska all verksamhet i enlighet med kommunallagen och God revisionsord. Granskningen syftar också till att utgöra underlag för den fortsatta analysen av behovet av fördjupade granskningar inom nämnder och styrelsers ansvarsområden.

Granskningen genomförs genom löpande insamling av fakta och iakttagelser, protokollsgranskning, nämnddialoger samt en uppföljning av 2020 års granskningar. Den grundläggande granskningen genomförs löpande under året. Resultatet av den grundläggande granskningen sammanfattas i en skriftlig rapport.

Dialoger med kommunens nämnder och styrelse

Revisionen kommer under 2022 att genomföra dialoger som en del i den grundläggande granskningen. Specifika frågeställningar kommer att utarbetas inför mötena, vilka nämnder och styrelse kommer att tillställas på förhand så att de kan ge en väl förberedd information.

Under 2022 kommer revisionen att träffa presidiet med förvaltningschef³ i:

- ▶ Kommunstyrelsen
- ▶ Arbetsmarknads- och socialnämnden
- ▶ Kultur- och fritidsnämnden
- ▶ Omsorgsnämnden
- ▶ Samhällsbyggnadsnämnden
- ▶ Utbildningsnämnden
- ▶ Valnämnden
- ▶ Överförmyndarnämnden

Besök hos nämnder

Revisionen kommer under året att besöka kommunens nämnder.

Uppföljning av tidigare års granskningar

Som en del av den grundläggande granskningen ämnar revisionen att kontinuerligt och efter cirka två år följa upp de fördjupade granskningar som genomförts. Uppföljningen genomförs genom att skriftliga frågor tillställs berörd förvaltning och eventuellt kompletterade telefonintervjuer.

Inom ramen för årets grundläggande granskning kommer revisionen att följa upp följande fördjupade granskningar som genomförts 2020:

- ▶ Granskning av styrning och ledning inom individ- och familjeomsorgen (November 2020)
- ▶ Granskning av lokalförsörjningsprocessen (Juni 2020)
- ▶ Granskning av biblioteksverksamheten (Juni 2020)

Den granskning av kommunstyrelsens uppsiktspflicht som genomfördes i oktober 2020 kommer istället att följas upp inom ramen för revisionens fördjupade granskning av ägarstyrning.

Fördjupade granskningar

Fördjupade projekt avser granskningar inom specifika områden som berör kommunen centralt eller en eller flera nämnder. Valet av fördjupningar bestäms utifrån väsentliga områden för kommunen som uppmärksammas vid risk- och väsentlighetsanalysen. Projektplaner utarbetas för varje granskning.

Inom följande områden planeras fördjupade granskningar under 2022:

- ▶ Granskning av IT- och informationssäkerhet (kommunstyrelsen)
 - Trollhättans Stad och dess olika förvaltningar hanterar stora mängder digital information. Detta ger många nya möjligheter i form av effektivare förvaltning och uppföljning och utökad service till medborgare, samtidigt som risker uppstår när informationen inte hanteras ändamålsenligt. För att uppnå god informationssäkerhet krävs att styrningen och arbetet bedrivs på ett sådant sätt att informationen som hanteras är tillgänglig, riktig, har tillräckligt starkt skydd samt är spårbar. Vidare genomförde revisionen under 2017 en granskning av kommunens IT-säkerhetsarbete, i syfte att undersöka huruvida kommunens

³ I de verksamheter som har en förvaltningschef.

styrning och kontroll av IT-säkerheten är tillfredsställande. Sammantaget identifierades flertalet brister och förbättringspotential i denna.

Syftet är att genomföra en granskning av styrningen och arbetet med informations- och IT-säkerhet inom Trollhättans stad samt att på en övergripande nivå följa upp hur kommunstyrelsen hanterat de rekommendationer som framkom i den granskning kommunrevisionen genomförde under 2017.

Granskningen beslutades inom ramen för revisionsåret 2021. Granskningen kunde inte genomföras under 2021 till följd av att kommunen inte hade ansvarig personal på plats under året, bland annat till följd av sjukfrånvaro.

- ▶ Granskning av ägarstyrning av kommunala bolag (kommunstyrelsen och de helägda kommunala bolagen).
 - I kommunstyrelsens uppdrag ingår att fullgöra ägarrollen över de kommunala bolagen. Förutom att utöva uppsikt över all verksamhet som bedrivs i kommunal regi ingår även att utöva styrning och kontroll. Med bristande ägarstyrning finns risken att bolagen inte bedrivs enligt ägarens intentioner.

Granskningen syftar dels till att bedöma om kommunstyrelsens styrning och uppföljning av de kommunala bolagen är ändamålsenlig samt om bolagens efterlevnad av ägarstyrningen är ändamålsenlig. Dels till att följa upp om kommunstyrelsen hanterat de rekommendationer som lämnades i 2020 års granskning avseende kommunstyrelsens uppsiktsplikt.

- ▶ Granskning av skydd mot oegentligheter (kommunstyrelsen, Trollhättan Energi AB, Kraftstaden Trollhättan Fastigheter AB och AB Eidar)
 - Genom kommunstyrelsen och nämnderna tillser de folkvalda politikerna att det finns förutsättningar för att kommunens verksamhet ska kunna bedrivas med god internkontroll som motverkar uppkomsten av oegentligheter, såsom mutor, jävsförhållanden och misshushållning med kommunens resurser. För att möjliggöra god intern kontroll behöver kommunstyrelsen och de kommunala bolagen därför arbeta förebyggande med riskanalyser, styrning och kontroller för att reducera riskerna för oegentligheter generellt. År 2021 trädde den nya Visselblåsarlagen i kraft - Lag (2021:890) om skydd för personer som rapporterar om missförhållanden – som stärker skyddet för visselblåsare jämfört med tidigare reglering.

Granskningens syfte är att bedöma om kommunstyrelsen och berörda bolag har säkerställt en god intern kontroll för att motverka, upptäcka och förhindra ekonomiska oegentligheter i verksamheten. I granskningen ingår att besvara en fråga om införandet av en visselblåsarfunktion.

- ▶ Granskning av ekonomistyrning och effektivitet inom äldreomsorgen (omsorgsnämnden)
 - Under 2019 och 2020 redovisade omsorgsnämnden i Trollhättans stad underskott mot budget. För 2021 redovisade nämnden däremot ett överskott mot budget om 47,7 mkr. Enligt nämndens verksamhetsredogörelse för 2021 var majoriteten av överskottet att

betrakta som en engångseffekt bland annat till följd av minskad efterfrågan av insatser på grund av pandemin och ökade statsbidrag. Statistik från Kolada visar att kostnaden för kommunens övergripande äldreomsorg är bland de 25 procent högsta i landet. I kommunens budget för 2022 uppges att osäkerheten är stor kring de ekonomiska planeringsförutsättningarna för året och kommande år. En samlad bedömning är att finansiella mål inte förväntas nås fullt ut för perioden 2022 – 2024.

Granskningens syfte är att bedöma om omsorgsnämnden säkerställt effektivitet och en ändamålsenlig ekonomistyrning inom äldreomsorgen.

4. Redovisningsrevision

Granskning av delårsbokslut

Delårsbokslutet granskas och rapport lämnas inför behandlingen i fullmäktige. Granskningen ska svara på frågan om resultaten i rapporten är förenliga med de mål fullmäktige beslutat om i budgeten. Syftet med granskningen är även att identifiera och kommunicera eventuella risker, budgetavvikelser och andra utmaningar på ett tidigt stadium.

Utgångspunkten för granskningen är kommunallagen och de rekommendationer som tagits fram av SKYREV och SKR. Dessutom följs de särskilda riktlinjer för delårsrapporter som fastställts i överenskommelse med kommunen.

En redogörelse lämnas i god tid i de fall vi identifierar risker och problemområden, så att eventuella åtgärder kan vidtas före bokslutsarbetet.

Granskning av intern kontroll i ekonomiprocesser (löpande granskning) 2022

Under hösten genomförs löpande granskning med inriktning på väsentliga konton och processer samt den interna kontrollen i identifierade intäcks- och kostnadsflöden. De väsentliga rutiner som beaktas i den löpande granskningen är bland annat:

- Bokslutsprocessen
- Löneprocessen, inklusive redovisning av pensioner
- Anläggningsrutinen
- Inköp och bankutbetalningar
- Process för att redovisa moms och skatter och avgifter

Bokslutsgranskning

Bokslutet granskas med utgångspunkt från de risker vi bedömer kvarstår i verksamheten med beaktande av våra iakttagelser från granskning av intern kontroll.

Vi kommer att granska kommunkoncernens årsredovisning med däri ingående verksamhetsredovisning, balans- och resultaträkningar, finansieringsanalys samt noter.

5. Granskning av kommunens bolag

Lekmannarevisionen av kommunens bolag omfattar en grundläggande granskning av bolagen. Utgångspunkt för granskningen är det kommunala ändamålet, bolagsordning, ägardirektiv och andra styrdokument.

Lekmannarevisorerna ska förhålla sig till och bedöma om bolagens verksamhet sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt samt om bolagens interna kontroll är tillräcklig.

Lekmannarevisorerna beslutar också vid behov utifrån sitt risk- och väsentlighetsarbete om genomförande av fördjupade granskningar avseende bolagen. Under 2022 kommer en fördjupad granskning av ägarstyrning att genomföras. Granskningen berör både de kommunala bolagen och kommunstyrelsen.

Trollhättan den 27 april 2022

Kommunrevisionen
Trollhättans Stad

Bilaga 1 – Preliminär tidplan för presentation av genomförda granskningar

Granskningsinsatser	Revisionen	Kommunfullmäktige
Granskning av delårsbokslut och uttalande	Prel. september 2022	Prel. oktober 2022
Löpande granskning	November 2022	Prel. april 2023
Granskning av årsbokslut	Mars 2023	Prel. april 2023
Grundläggande granskning 2022	Mars 2023 (ev. delavrapportering; januari 2023)	Prel. april 2023
Granskning av IT- och informationssäkerhet	April 2022	Prel. Oktober 2022
Granskning av ägarstyrning av kommunala bolag	Juni 2022	Prel. oktober 2022
Granskning av ekonomistyrning och effektivitet inom äldreomsorgen	Juni 2022	Prel. oktober 2022
Granskning av skydd mot oegentligheter	November 2022	Prel. januari 2023
Uppföljande granskning av 2020 års granskningar	Oktober 2022	Prel. januari 2023
Lekmannarevision – AB Eidar Trollhättans bostadsbolag	Aktuellt styrelsemöte och bolagsstämma	
Lekmannarevision – Trollhättan Energi AB och Trollhättan Energi Elnät AB	Aktuellt styrelsemöte och bolagsstämma	
Lekmannarevision – Kraftstaden Fastigheter Trollhättan AB	Aktuellt styrelsemöte och bolagsstämma	
Lekmannarevision – Trollhättan Exploatering AB	Aktuellt styrelsemöte och bolagsstämma	
Lekmannarevision – Trollhättan Stadshus AB	Aktuellt styrelsemöte och bolagsstämma	